

تصنیف‌ها و ترانه‌های ماندگار

به کوشش

مجید قدمیاری

www.ketab.ir

انتشارات سخن

عنوان و نام پدیدآور	: تصنیف‌ها و ترانه‌های ماندگار / انتخاب و معرفی مجید قدیمیاری
مشخصات نشر	: تهران: سخن، ۱۳۹۰.
مشخصات ظاهری	: ۷۳۲ ص.
شابک	: 978 - 964 - 372 - 552 - 5
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیا.
موضوع	: شعر فارسی - قرن ۱۴ - مجموعه‌ها
موضوع	: ترانه‌های ایرانی - مجموعه‌ها
موضوع	: موسیقی ایرانی - قرن ۱۴ ق
شماره افزوده	: قدیمیاری، مجید، ۱۳۴۲ - گردآورنده
رده‌بندی کنگره	: ۱۳۹۰/ت ۶/PIRF1۹۰
رده‌بندی دیوبی	: ۸۵۱/۶۲۰۸
شماره کاتالوگ ملی	: ۲۵۶۹۵۸۷

انتشارات سخن

خیابان انقلاب، خیابان دانشگاه

خیابان وحید نظری شماره ۴۸

فکس ۶۶۴۶۳۸۷۵

www.sokhanpub.com

Email.info@sokhanpub.com

تصنیف‌ها و ترانه‌های ماندگار

مجید قدیمیاری

چاپ اول: ۱۳۹۰

نیراز: ۱۶۵۰ نسخه

لیتوگرافی: کوثر

چاپ: دایره سفید

شابک ۳ - ۵۵۲ - ۳۷۲ - ۹۶۴ - ۹۷۸

مرکز بخش: انتشارات علمی - خیابان انقلاب - مقابل دانشگاه تهران

شماره ۱۲۲۴ تلفن: ۶۶۴۶۵۹۷۰ - ۶۶۴۶۰۶۶۷

فهرست

مقدمه	۲۷
مهدی آذر سینا	
شرح جان (شهرام ناظری)	۳۳
محمد آذری	
حال خونین دلان (علیرضا افتخاری)	۳۴
سورن آراکلیان	
خدانگهدار (ویگن)	۳۵
محمد اصفهانی	
مروای دوست (محمد اصفهانی)	۳۶
طلب (محمد اصفهانی)	۳۸
همه هستی (محمد اصفهانی)	۳۹
فرامرز اصلاتی	
سفر (فرامرز اصلاتی)	۴۱
دیوار (فرامرز اصلاتی)	۴۳
علیرضا افتخاری	
ای دل اگر عاشقی (علیرضا افتخاری)	۴۶

محمدعلی امیرجاهد

۴۸ هزارستان به چمن (محمد رضا شجریان)

۵۰ در ملک ایران (قمرالملوک وزیری)

ستار اورکی

۵۲ ایران زمین (سالار عقیلی)

جواد بدیع زاده

۵۴ خزان عشق (جواد بدیع زاده)

حبیب الله بدیمی

۵۷ شبگرد (کورس سرهنگ زاده)

۵۹ گریز (اشرف مرتضایی)

عبدالحسین برازنده

۶۱ به اصفهان رو (جلال تاج اصفهانی)

۶۲ شکایت معشوق (جلال تاج اصفهانی)

جهانبخش پازوکی

۶۴ پس چرا عاشق نباشم (اکبر گلپایگانی)

۶۶ موی سپید (اکبر گلپایگانی)

۶۸ درویش (اکبر گلپایگانی)

۷۰ بچه ماهی (مازیار)

۷۲ اشکم دونه دونه (فرح دخت عباس طاقانی)

فرامرز پایور

۷۴ ملکا (محمد رضا شجریان)

۷۶ شب نیشابور (محمد رضا شجریان)

حسین پرنیا

کلیونه‌ها (ایرج بسطامی) ۷۸

کیخسرو پورناظری

مطرب مهتاب‌رو (شهرام ناظری) ۸۰

گندم (شهرام ناظری) ۸۲

دیوانه شو (شهرام ناظری) ۸۴

دلبر (شهرام ناظری) ۸۶

مردان جدا (شهرام ناظری) ۸۸

هوای عاشقی (شهرام ناظری) ۹۰

مگذار و مگذار (حمیدرضا نوربخش) ۹۲

داریوش پیرنیاکان

سلسله مو (محمدرضا شجریان) ۹۴

علی تجویدی

مرا عاشق و شیدا تو کردی (غلامحسین بنان) ۹۶

آتش کاروان (عصمت باقرپور) ۹۸

تنها منشین (عصمت باقرپور) ۱۰۰

بازگشته (عصمت باقرپور) ۱۰۲

آشفته حالی (عصمت باقرپور) ۱۰۴

سفر کرده (عصمت باقرپور) ۱۰۶

می‌گذرم (عصمت باقرپور) ۱۰۸

روزگار کودکی (عصمت باقرپور) ۱۱۰

قسمت من (عصمت باقرپور) ۱۱۲

رفتم که رفتم (اشرف مرتضایی) ۱۱۴

سنگ خارا (اشرف مرتضایی) ۱۱۶

دیدی که رسوا شد دلم (اشرف مرتضایی) ۱۱۸

نوا ی منی (فرح‌دخت عباس طاقانی) ۱۲۰

رفتم (سالارپور) ۱۲۲

زمین مست، آسمان مست (علی اصغر شاه‌زیدی) ۱۲۵

منصور تهرانی

یار دبستانی من (جمشید جم) ۱۲۷

عطا جنگوی

چشم به راه (شهرام ناظری) ۱۲۹

سفر (شهرام ناظری) ۱۳۰

محمدرضا چراغعلی

صیاد (علیرضا افتخاری) ۱۳۲

صادق چراغی

از خاک (علیرضا قربانی) ۱۳۴

فواد حجازی

وطن (علیرضا عصار) ۱۳۷

خانه دل (محمد اصفهانی) ۱۴۲

حسام السلطنه مراد

باد صبا (محمدرضا شجریان) ۱۴۴

ترک آشیانه (محمدرضا شجریان) ۱۴۶

مهدی خالدی

خسرو خویان (محمدرضا شجریان) ۱۴۸

افسرده دل (سیمین غانم) ۱۴۹

زاری هجر (عصمت باقرپور) ۱۵۱

روح‌الله خالقی

- ای ایران (غلامحسین بنان) ۱۵۳
 حالا چرا؟ (غلامحسین بنان) ۱۵۵
 گلریزان (غلامحسین بنان) ۱۵۷
 خاموش (غلامحسین بنان) ۱۵۹
 بوی جوی مولیان (غلامحسین بنان و اشرف مرتضایی) ۱۶۱

همایون خرم

- سرگشته (حسین قوامی) ۱۶۳
 مینای شکسته (اشرف مرتضایی) ۱۶۶
 غوغای ستارگان (پروین زهرایی منفرد) ۱۶۸
 تنها ماندم (پروین زهرایی منفرد) ۱۷۰
 سکوت شکسته (پروین زهرایی منفرد) ۱۷۲
 عشق و گناه (پروین زهرایی منفرد) ۱۷۴
 جوانی (محمد رضا شجریان) ۱۷۶
 رسوای زمانه (بهار غلامحسینی) ۱۷۸

فردین خلعتبری

- شب دهم (علیرضا قربانی) ۱۸۰

عباس خوشدل

- در هوای تو (علیرضا افتخاری) ۱۸۲
 بهشت یاد (علیرضا افتخاری) ۱۸۵
 نیلوفرانه (علیرضا افتخاری) ۱۸۷
 بوی پیراهن (علیرضا افتخاری) ۱۸۹
 جام نگاه (علیرضا افتخاری) ۱۹۱
 وای از دل دیوانه‌ام (علیرضا افتخاری) ۱۹۳

فریلون خوشنود

شبرگرد (اکبر گلپایگانی) ۱۹۵

کرامت الله دانشیان

هوا دلپذیر شد (گروه همسرایان) ۱۹۷

مجید درخشانی

در خیال (محمدرضا شجریان) ۱۹۹

نوروز (علیرضا قربانی) ۲۰۱

درویش خان

از من نگارم (محمدرضا شجریان) ۲۰۲

خزان (محمدرضا شجریان) ۲۰۴

بهار دلکش (محمدرضا شجریان) ۲۰۶

صبحدم (محمدرضا شجریان) ۲۰۸

شب وصل (محمدرضا شجریان) ۲۱۰

تصنیف ایران (علیرضا قربانی) ۲۱۲

محمدرضا درویشی

زمستان (شهرام ناظری) ۲۱۴

جلال ذوالفنون

درس سحر (شهرام ناظری) ۲۱۷

سرگردان (علیرضا افتخاری) ۲۱۸

عماد رام

بازیچه (نادر گلچین) ۲۲۰

امیر رحیمی آذر و علی خشتی‌نژاد

تنها تو می‌مانی (علیرضا افتخاری) ۲۲۲

امین الله رشیدی

افسانہ (امین الله رشیدی) ۲۲۴

انوشیروان روحانی

میہمان (سالارپور) ۲۲۶

سلطان قلبہا (فرح دخت عباس طاقانی) ۲۲۸

شہر داد روحانی

ہوئیٹ (علیرضا عصار) ۲۳۰

کامبیز روشن روان

ساقی نامہ (شہرام ناظری) ۲۳۲

باز آئی (شہرام ناظری) ۲۳۵

تا با غم عشق تو (شہرام ناظری) ۲۳۷

دلدار من (بیژن بیژنی) ۲۳۸

آینہ در آینہ (بیژن بیژنی) ۲۴۰

دوبارہ می سازمت وطن (بیژن بیژنی) ۲۴۲

آرام جان (محمد اصفہانی) ۲۴۴

سلسلہ جنون (محمد اصفہانی) ۲۴۶

نصر الله زرین پنجه

تو بہار منی (غلامحسین بنان) ۲۵۰

حسام الدین سراج

فغان بلبل (حسام الدین سراج) ۲۵۲

بہ راہ عاشقی (حسام الدین سراج) ۲۵۴

محمد سریر

عروسی (محمد نوری) ۲۵۶

آرزو (محمد نوری) ۲۵۸

ایران، ایران (محمد نوری) ۲۶۰

پیمان سلطانی

ایران جوان (سالار عقیلی) ۲۶۲

سماع حضور

همچو فرهاد (فاطمه واعظی) ۲۶۴

باغ نظر (محمدرضا شجریان) ۲۶۶

چه شود به چهره زرد من (محمدرضا شجریان) ۲۶۷

حبیب سماعی

نازار دلی (محمدرضا شجریان) ۲۶۸

عباس شاپوری

نیلوفر (فرح‌دخت عباس طاقانی) ۲۶۹

شانه (فرح‌دخت عباس طاقانی) ۲۷۱

تک‌درخت (فرح‌دخت عباس طاقانی) ۲۷۲

محمدرضا شجریان

بی‌همزیان (محمدرضا شجریان) ۲۷۴

یاد ایام (محمدرضا شجریان) ۲۷۶

آسمان عشق (محمدرضا شجریان) ۲۷۸

دل مجنون (محمدرضا شجریان) ۲۸۰

خاکستر (محمدرضا شجریان) ۲۸۲

یعنی چه؟ (محمدرضا شجریان) ۲۸۴

زلف سیاهت (محمدرضا شجریان) ۲۸۵

همایون شجریان

پنهان چو دل (همایون شجریان) ۲۸۷

فریدون شهبازیان

جام تهی (محمدرضا شجریان) ۲۸۹

گل گلدون من (سیمین غانم) ۲۹۱

ای وطن، ای سلام، ای سرودم (محمد نوری) ۲۹۳

حسین شهبازیان

شور عشق (علیرضا افتخاری) ۲۹۶

علی اکبر شهیدا

بت چین (محمدرضا شجریان) ۲۹۸

تار زلف (محمدرضا شجریان) ۳۰۰

غم عشق (محمدرضا شجریان) ۳۰۱

دل شیدا (محمدرضا شجریان) ۳۰۳

دوش دوش (محمدرضا شجریان) ۳۰۵

عشق تو آتش جانان (محمدرضا شجریان) ۳۰۷

راه نشین (محمدرضا شجریان) ۳۰۸

نگار من (محمدرضا شجریان) ۳۱۰

سرو خجل (محمدرضا شجریان) ۳۱۲

از غم عشق (شهرام ناظری) ۳۱۳

ناوک مژگان (نادر گلچین) ۳۱۵

در فکر تو بودم (اشرف مرتضایی) ۳۱۶

شب مهتاب (سیما مافیها) ۳۱۸

ماه غلام رخ زیبای تو ست (سیما مافیها) ۳۲۰

زلف سرکج (سیما مافیها) ۳۲۱

- کیه کیه در میزنه؟ (فرح‌دخت عباس طاقانی) ۳۲۳
- نادیده رُخت (فاطمه واعظی) ۳۲۵
- سلسله موی دوست (رضوی سروستانی) ۳۲۷

حسین صمدی

- کبوتر بهشتی (عزت روحبخش) ۳۲۹

محمدجواد ضرابیان

- گل بهاری (علیرضا افتخاری) ۳۳۱
- ناز نگاه (علیرضا افتخاری) ۳۳۳
- هوای گریه (همایون شجریان) ۳۳۵
- عشق از کجا (همایون شجریان) ۳۳۶
- سنگدل (همایون شجریان) ۳۳۷
- با ستاره‌ها (همایون شجریان) ۳۳۸
- افسونگر (همایون شجریان) ۳۴۰
- غمگسار (همایون شجریان) ۳۴۱

پژمان طاهری

- سوگواران خموش (علیرضا قربانی) ۳۴۲

علی طریقت

- شمس حق (حسام‌الدین سراج) ۳۴۴

ارشد طهماسبی

- شاه شمشادقدان (سالار عقیلی) ۳۴۶

عارف فزونی

- از کفم رها (محمد رضا شجریان) ۳۴۷
- افتخار آفاق (محمد رضا شجریان) ۳۴۸

- راز دل (محمدرضا شجریان) ۳۵۰
- از خون جوانان وطن (محمدرضا شجریان) ۳۵۲
- آمان (محمدرضا شجریان) ۳۵۴
- دل هوس سبزه و صحرا ندارد (شهرام ناظری) ۳۵۶
- گریه کن (غلامحسین بنان) ۳۵۸
- نمی دانم چه در پیمانۀ کردی (سیما بینا) ۳۵۹
- دیدم صنمی (سیما بینا) ۳۶۱

سیدخلیل عالی نژاد

- آیین مستان (سیدخلیل عالی نژاد) ۳۶۲
- اشک پرده در (سیدخلیل عالی نژاد) ۳۶۴

علیرضا عصار

- عشق الهی (علیرضا عصار) ۳۶۶

آریا عظیمی نژاد

- عبور سالها (سالار عقیلی) ۳۶۸

حسین علیزاده

- الا ای پیر فرزانه (فاطمه واعظی) ۳۷۰
- میهن (محمدرضا شجریان) ۳۷۱
- بوسه های باران (محمدرضا و همایون شجریان) ۳۷۳
- گلچهره (محمدرضا شجریان) ۳۷۵
- پیمان عشق (محمدرضا شجریان) ۳۷۶
- امید عشق (محمدرضا شجریان) ۳۷۸
- دلشدگان (محمدرضا شجریان) ۳۸۰
- ساز خاموش (محمدرضا و همایون شجریان) ۳۸۲

۳۸۴	دل دیوانه (محمدرضا و همایون شجریان)
۳۸۶	بی تو به سر نمی شود (محمدرضا و همایون شجریان)
۳۸۸	شهید (شهرام ناظری)
۳۹۰	صبح (شهرام ناظری)
۳۹۲	بیا ساقی (شهرام ناظری)
۳۹۴	بیا تا گل برافشانیم (علیرضا افتخاری)

محمد جلیل عندلیبی

۳۹۵	میهن ای میهن (محمدرضا شجریان)
۳۹۷	کاروان (شهرام ناظری)
۳۹۹	به جهان خرم از آنم (شهرام ناظری)
۴۰۱	با من صنما (شهرام ناظری)
۴۰۳	بی قرار (شهرام ناظری)
۴۰۵	کیش مهر (شهرام ناظری)
۴۰۷	بی همگان (شهرام ناظری)
۴۰۹	دل می رود ز دستم (شهرام ناظری)
۴۱۱	حرام (علیرضا افتخاری)
۴۱۲	گل من (علیرضا افتخاری)
۴۱۴	بیا، بیا، دلدار من (علیرضا افتخاری)

غلامرضا خان رییس موزیک

۴۱۶	ز دست محبوب (محمدرضا شجریان)
-----	------------------------------

فرمان فتحعلیان

۴۱۸	ناجی (فرمان فتحعلیان)
-----	-----------------------

فرهاد فخرالدینی

- بهارم، دخترم (اشرف مرتضایی) ۴۲۰
 آهنگ اشتیاق (علیرضا قربانی) ۴۲۲
 تصنیف ارکستر (علیرضا قربانی) ۴۲۴
 خلیج فارس (سالار عقیلی) ۴۲۶

سعید فرج پوری

- وطن (همایون شجریان) ۴۲۸
 اسرار عشق (همایون شجریان) ۴۳۰
 شمع جان (سالار عقیلی) ۴۳۱
 شکایت دل (سالار عقیلی) ۴۳۲
 ساغر (سالار عقیلی) ۴۳۳

سلیم فرزاد

- نامه‌ای برای تو (محمد رضا شجریان) ۴۳۵

شهریار فریوسفی

- علی ای همای رحمت (محمد اصفهانی) ۴۳۷

رضا قاسمی

- الا یا ایها الساقی (شهرام ناظری) ۴۳۹

علیرضا قربانی

- غلام قمر (علیرضا قربانی) ۴۴۱

علی قمصری

- موج (علیرضا قربانی) ۴۴۳
 توبه شکن (همایون شجریان) ۴۴۴
 آب، نان، آواز (همایون شجریان) ۴۴۶

- شهر به شهر (همایون شجریان)..... ۴۴۸
- رامین کاوند
- زلف دوتا (حسام‌الدین سراج)..... ۴۴۹
- اردشیر کامکار
- می عشق (همایون شجریان)..... ۴۵۱
- چه دانستم (همایون شجریان)..... ۴۵۳
- پشنگ کامکار
- سفر به خیر (بیژن بیژنی)..... ۴۵۵
- هوشنگ کامکار
- کجایید ای شهیدان خدایی؟ (بیژن کامکار)..... ۴۵۷
- در گلستانه (شهرام ناظری)..... ۴۵۹
- مصطفی کسروی
- داروگ (محمدرضا شجریان)..... ۴۶۵
- گل باغ آشنایی (محمدرضا شجریان)..... ۴۶۶
- کیهان کلهر
- ای عاشقان (محمدرضا شجریان)..... ۴۶۸
- بارون (محمدرضا شجریان)..... ۴۷۰
- محمدعلی کیانی‌نژاد
- سوز و ساز (علیرضا افتخاری)..... ۴۷۲
- مصطفی گرگین‌زاده
- بردی از یادم (عصمت باقرپور)..... ۴۷۴

بزرگ لشکری

خداکنه که خوابم نبره (اشرف مرتضایی) ۴۷۷

محمدرضا لطفی

حصار (زویا) ۴۷۹

گفتم غم تو دارم (زویا) ۴۸۱

به باد عارف (محمدرضا شجریان) ۴۸۳

کوچه سار شب (محمدرضا شجریان) ۴۸۵

ناز لیلی (محمدرضا شجریان) ۴۸۷

سپیده (محمدرضا شجریان) ۴۸۹

شب نورد (محمدرضا شجریان) ۴۹۱

سرخوشان محبت (محمدرضا شجریان) ۴۹۳

ای گل بوستان سرا (محمدرضا شجریان) ۴۹۵

ای برادر (شهرام ناظری) ۴۹۷

دلیرانه (شهرام ناظری) ۴۹۹

ای ایران (شهرام ناظری) ۵۰۱

عاشقان سرمست (شهرام ناظری) ۵۰۳

کاروان شهید (شهرام ناظری) ۵۰۵

آزادی (شهرام ناظری) ۵۰۸

باز آمدم، باز آمدم (هنگامه اخوان) ۵۰۹

تبغ باید خون فشانند (گروه همسرایان) ۵۱۱

حمید متبسم

بوی نوروز (ایرج بسطامی) ۵۱۲

صبح (سالار عقیلی) ۵۱۴

قیزکی کولی (همایون شجریان) ۵۱۷

مرتضیٰ محجوبی

من از روز ازل (غلامحسین بنان) ۵۱۹

کاروان (غلامحسین بنان) ۵۲۱

اکبر محسنی

الهه ناز (غلامحسین بنان) ۵۲۳

عبدالحسین مختاباد

شبانگاهان (عبدالحسین مختاباد) ۵۲۵

کامبیز مؤدبی

نازنین مریم (محمد نوری) ۵۲۷

پرویز مشکاتیان

ای یوسف خوش نام ما (محمدرضا شجریان) ۵۲۹

رزم مشترک (محمدرضا شجریان) ۵۳۰

جان جهان (محمدرضا شجریان) ۵۳۲

یاد باد (محمدرضا شجریان) ۵۳۴

گنبد مینا (محمدرضا شجریان) ۵۳۶

جان عشاق (محمدرضا شجریان) ۵۳۸

قاصدک (محمدرضا شجریان) ۵۴۰

ایرانی (محمدرضا شجریان) ۵۴۲

بر آستان جانان (محمدرضا شجریان) ۵۴۴

شیدایی (محمدرضا شجریان) ۵۴۶

صبح است ساقیا (محمدرضا شجریان) ۵۴۸

مرا عاشق (شهرام ناظری) ۵۵۰

لاله بهار (شهرام ناظری) ۵۵۱

۵۵۳	افق مهر (ایرج بسطامی)
۵۵۵	ای خوشا مست و خراب (ایرج بسطامی)
۵۵۷	گل‌گذاری ز گلستان جهان (ایرج بسطامی)
۵۵۹	طالع اگر مدد دهد (ایرج بسطامی)
۵۶۱	مجلسیان (ایرج بسطامی)
۵۶۲	وطن من (ایرج بسطامی)
۵۶۴	نفس باد صبا (ایرج بسطامی)

جواد معروفی

۵۶۶	کرانه (سیما بینا)
-----	-------------------

موسی معروفی

۵۶۸	موسم گل (هنگامه اخوان)
-----	------------------------

اسفندیار منفردزاده

۵۷۰	شهیدان شهر (فرهاد)
-----	--------------------

مجتبی میرزاده

۵۷۲	با ما منشین (علیرضا افتخاری)
-----	------------------------------

شهرام ناظری

۵۷۴	اندک‌اندک (شهرام ناظری)
-----	-------------------------

۵۷۵	آتش در نیستان (شهرام ناظری)
-----	-----------------------------

۵۷۷	ارغوان (شهرام ناظری)
-----	----------------------

۵۷۹	کشتی شکستگان (شهرام ناظری)
-----	----------------------------

۵۸۱	لولی‌ان (شهرام ناظری)
-----	-----------------------

حافظ ناظری

۵۸۲	من چه دانم (شهرام ناظری)
-----	--------------------------

شمس الضحی (حسام الدین سراج) ۵۸۴

مرتضی نی داوود

به یاد داری (محمدرضا شجریان) ۵۸۷

شمع و پروانه (محمدرضا شجریان) ۵۸۸

مرغ سحر (محمدرضا شجریان) ۵۹۰

هدیه عاشق (هنگامه اخوان) ۵۹۲

شور عاشقانه (علیرضا افتخاری) ۵۹۵

اسماعیل وانقی

کوچه (بیژن بیزنی) ۵۹۷

مجید وفادار

آن که دلم مشتاقش بود (داریوش رفیعی) ۶۰۰

منتظرت بودم (داریوش رفیعی) ۶۰۲

گلنار (داریوش رفیعی) ۶۰۴

شمع مراد (کورس سرهنگزاده) ۶۰۶

مرا ببوس (حسن گلنراقی) ۶۰۸

زهره (داریوش رفیعی) ۶۱۲

ای باد صبا (داریوش رفیعی) ۶۱۴

همای

سرزمین بی کران (همای) ۶۱۶

توبه‌ها را بشکنید (همای) ۶۱۸

ناز مکن (همای) ۶۲۰

حسین یاحقی

دیدنی ای مه (غلامحسین بنان) ۶۲۲

جوانی (حسین قوامی) ۶۲۴

پرویز یاحقی

بیداد زمان (اشرف مرتضایی) ۶۲۶

طاووس (اشرف مرتضایی) ۶۲۸

حسن یوسف زمانی

اشک مهاب (محمدرضا شجریان) ۶۳۱

دولت عشق (محمدرضا شجریان) ۶۳۳

مبتلا (محمدرضا شجریان) ۶۳۵

حسین یوسف زمانی

سرود بهار (محمدرضا شجریان) ۶۳۷

محلی، قدیمی و...

یا مولا دلم تنگ او مده (سیما بینا) ۶۳۹

عزیز بشینه کنارم (سیما بینا) ۶۴۱

مجنون نبودم (سیما بینا) ۶۴۴

یار می گوید الله (سیما بینا) ۶۴۶

چهره به چهره (محمدرضا شجریان) ۶۴۷

چشم نرگس (محمدرضا شجریان) ۶۴۹

خسته پر (محمدرضا شجریان) ۶۵۱

آرام جان (محمدرضا شجریان) ۶۵۲

میخانه (محمدرضا شجریان) ۶۵۳

گریلی (محمدرضا شجریان) ۶۵۵

- پیغام سروش (شهرام ناظری) ۶۵۶
- چوپان (محمد نوری) ۶۵۸
- از او خیر او مد (سالارپور) ۶۶۰

معرفی آهنگسازان، سرایندگان و خوانندگان

- آهنگسازان ۶۶۵
- سرایندگان ۶۸۵
- خوانندگان ۷۰۱

فهرست‌ها

- فهرست آغاز تصنیف‌ها و ترانه‌ها ۷۱۳
- فهرست منابع و مآخذ ۷۲۱
- فهرست اعلام ۷۲۵

مقدمه

به تحقیق می‌توان گفت هیچ قوم و ملتی نبوده و نیست که بخش قابل توجهی از فرهنگش را تصنیف‌ها و ترانه‌ها تشکیل نداده باشد.

بشر از بدو خلقتش که به ابتدایی‌ترین شکل ممکن زندگی می‌کرده تا اکنون که به پیشرفته‌ترین شکل نسبت به اعصار و قرون گذشته زندگی می‌کند، همواره برای بیان بخشی از احساساتش همچون غم، شادی، خشم، یأس، امید و... همچنین در زمانهای مختلف مانند جنگ، شکار، چرای دامها، کاشت و برداشت محصولات کشاورزی، جشنها، سوگها و... کلماتی را با آواها و نغمه‌هایی همراه می‌ساخته و بدین‌گونه در تقویت یا تسکین آن احساس می‌کوشیده است.

گویی هنوز نیز این بخش از روح بشر بی‌آنکه اصالت خود را از دست داده باشد، همان کارکرد را حفظ کرده است. شاهدش مارشهای نظامی، نغمه‌های سوگواری، ریتم‌ها و ملودی‌های جشن و سرور و شادمانی و... گمان نمی‌کنم انسان سالمی را بتوان یافت که روح و احساسش با شنیدن نغمه‌ای و آوایی متأثر نشود؛ هرچند این تأثر ناخودآگاه باشد.

هر یک از ما حتی اگر شنونده جدی موسیقی هم نباشیم، بی شک چندین تصنیف و ترانه در حافظه داریم که گاه و بیگاه و به تناسب حس و حالمان، با صدای بلند می‌خوانیم و یا زیر لب زمزمه می‌کنیم و یا با شنیدن تصنیف و ترانه‌ای، حسی در ما برانگیخته می‌شود و احساس می‌کنیم چیزی که شاید مدتها از بیان و اظهارش ناتوان بوده‌ایم در این تصنیف و ترانه وجود دارد و گویی واگویه حرفهای ناگفته ماست.

از سالهای کودکی و نوجوانی به خاطر دارم که بسیاری از تصنیف‌ها و ترانه‌ها را دوست داشتم و با خود زمزمه می‌کردم. در واقع بیشتر بیان ملودی بود یا صداهایی که از حنجره خارج می‌کردم و خواندن کلمات، تا آنجا که شنیده و فهمیده بودم.

بعدها تمایل پیدا کردم اصل تصنیف و ترانه را بخوانم و عین کلام را بدانم، اما اشکالاتی در کار بود؛ یا کاپیت‌هایی که در دسترس بودند، کیفیت پایینی داشتند و یا در برخی موارد، خوانندگان، ادای درست کلمات را فدای آهنگ می‌کردند و بخشی از شعر و کلام به درستی شنیده نمی‌شد و قابل فهم نبود.

در مواردی که شعر از شاعران و ترانه‌سرایان مشهور و صاحب کتاب بود، مشکل از بین می‌رفت و با مراجعه به دیوان‌ها و مجموعه‌های شعر، اصل شعر به دست می‌آمد. در غیر این صورت، مسئله یا قابل حل نبود، یا به سختی و با پرس و جوهای فراوان باید حل می‌شد.

این امر برای شنونده عادی که شاید کمتر به منابع دسترسی داشته و همچنین کمتر فرصت دنبال کردن موضوع را دارد، بیشتر خودش را نشان می‌دهد.

مسئله دیگری نیز در بین بود که باعث آزار می شد و آن، مغفول ماندن آهنگساز، به عنوان صاحب اصلی اثر بود؛ خصوصاً زمانی که می دیدم شنوندگان عام موسیقی و حتی گاه، شنوندگان خاص و اهل نیز، هم شعر و هم آهنگ را به نام خواننده اثر می شناسند.

این مسائل همواره در ذهنم بود و هر جا که مناسب می دیدم، تلاش می کردم دیگران را نیز به آنها توجه دهم و در واقع سهم آهنگساز و سراینده را در به وجود آمدن یک تصنیف یا ترانه یادآور شوم. از همین رو، پس از مشورت با تعدادی از دوستان صاحب نظر، کار را شروع کردم.

ملاک انتخاب تصنیف ها و ترانه ها برای این مجموعه، شناختگیان در میان عموم مردم، مقبولیتشان در میان اهالی موسیقی و هم سطح بودنشان با ذوق های سلیم سوده و صدالبته ذوق و سلیقه شخصی گردآورنده نیز در این امر دخالت داشته است.

در این مجموعه، توجهم بیشتر به موسیقی اصیل ایرانی معطوف بوده است، اما اگر به اثری خارج از این حوزه هم برخوردیم که با ملاکهای گردآوری این مجموعه همخوانی داشته، فارغ از مرزبندی های «اصیل» و «پاپ»، آن را نیز آورده ام. بنابراین ممکن است برخی آثار موجود در این مجموعه، مورد پسند گروهی از مخاطبان نباشد و یا از نظر گروهی دیگر، جای برخی آثار خالی باشد.

به هر روی حاصل کار این شد که می بینید.